ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้านโดยคณะกรรมการหมู่บ้านใน จังหวัด เชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นายอานันท์ ธีระชิต

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการเมืองและการบกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัฏฐ์ ชพ

ชพานนท์

ประธานกรรมการ

อาจารย์ไพรัช

ตระการศิรินนท์

กรรมการ

อาจารย์วีระวุทฒิ์

วัทฒนายน

กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องการบระนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการหมู่บ้านในจังหวัด เชียงใหม่นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะและขอบข่ายของบัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นและได้มีการ ประนอมหรือระจับข้อพิพาทในระดับหมู่บ้านในเขตจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาถึงรูปแบบ กระบวน การดำเนินงาน สถาบันหรือบุคคลที่ทำหน้าที่ประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้าน เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ผลของการระจับข้อพิพาทและการยอมรับของประชาชนที่เป็นคู่กรณี และเพื่อศึกษาความคิดเห็น ความต้องการของประชาชนในการประนอมข้อพิพาทในหมู่บ้าน

วิธีการดำ เนินการศึกษา เป็นการผสมผสานกันระหว่างการศึกษาจาก เอกสารและการ รวบรวมข้อมูลภาคสนาม จากผู้นำหรือผู้ เคยทำหน้าที่ประนอมข้อพิพาท ได้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) และประชาชนที่ เคยมีข้อพิพาทในชุมชนที่ใกล้ตัว เมืองและชุมชนที่อยู่ห่างไกลความ เจริญใน จังหวัด เชียงใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมช้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างไว้จำนวน 2 ชุด การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายปิดใช้การประมวลผลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โดย

จัดหมวดหมู่ จัดทำโครงสร้าง และน้ำเสนอในลักษณะบรรยาย

ผลของการศึกษาครั้งนี้แสดงว่าการประนอมข้อพิพาทในระดับหมู่บ้านยังคงมีอยู่ และคู่
กรณีใช้ประโยชน์จากการประนอมข้อพิพาทในกรณีที่เห็นว่าไม่ใช่ความผิดร้ายแรง ยอมความกันได้
ต่างฝ่ายต่างได้รับประโยชน์มากกว่า คำนึงถึงความถูกต้องตามด้วยบทกฏหมาย ประชาชนส่วนใหญ่
เห็นว่าการประนอมข้อพิพาทในระดับหมู่บ้าน ได้ทำให้ทุกฝ่ายมีความพอใจเป็นอย่างดี และคู่กรณีให้
การยอมรับผลของการประนอมข้อพิพาทในระดับหมู่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ยังเห็นด้วยว่า น่าจะดำ
เนินการประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้านต่อไปโดยปรับปรุงให้ทันสมัย และเสนอแนะการปรับปรุงวิธี
การประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้านมากขึ้น การหาวิธีให้ได้ผู้ประนอมข้อพิพาทให้มีความรู้ ส่งเสริมให้
มีการประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้านมากขึ้น การหาวิธีให้ได้ผู้ประนอมข้อพิพาทที่เที่ยงธรรม และ
การให้อำนาจตามกฏหมายแก่หมู่บ้าน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้นำที่ทำหน้าที่ประนอมช้อพิพาทกับประ-ชาชนที่เคยมีช้อพิพาท และประชาชนจากหมู่บ้านใกล้ตัวเมืองกับหมู่บ้านห่างไกลในการประนอมช้อพิ พาทระดับหมู่บ้าน ได้ข้อสรุปว่าผู้นำและประชาชนจากหมู่บ้านใกล้ตัวเมือง และหมู่บ้านห่างไกลยอม รับการประนอมช้อพิพาทในระดับหมู่บ้านไม่ต่างกัน ส่วนผู้นำกับประชาชนพบว่าประชาชนเห็นความ สำคัญของการประนอมช้อพิพาทที่เกิดในชุมชนมากกว่าผู้นำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved Independent Study Title Settlement of Disputes at the Village Level by the Village Committees in Chiang Mai Province

Author

Mr. Arnun Terachit

M.A. (Political Science) Politics and Government

Examining Committee

Assist.Prof. Nat Chapanond Chairman
Lecturer Pairat Trakarnsirinont Member
Lecturer Veerawoot Vaddhanayon Member

Abstract

The objectives of the independent study are:

- to learn about the nature and the extent of village disputes in Chiang Mai province.
- to learn about the formats, operational processes individual or institution that performs dispute settlements at village level.
- to learn about problems, obstacles, results and acceptance of village dispute settlements.
- to learn about the want and opinion of villagers towards dispute settlements.

Field questionaires and documentary research are the used research methodologies. The Samples are drawn from members of village committee, parties of disputes in suburb and distant communities in Chiang Mai province. There are 2 sets of questionaires, closed and opened ends. Answers from closed end questionaires are analysed by SPSS PC program. Answers from opened end questionaires are analysed and demonstrated in descriptive from.

The study finds that dispute settlements at village level still exist. Both parties of dispute are ready to accept the settlement in accordance with the law. People deem that dispute settlements are useful and can bring about satisfaction at a certain level. Therefore, dispute settlements at village level should continue to exist and should be modernized. Village arbitrators should be legally authorized.

There is no differences in accepting settlements to disputes between near and distant communities and villagers recognize the importance of dispute settlements more than village leaders.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved